

Skolen som stikker fingrene i jorda

Niendeklassingene på Flatåsen skole henger på gjerdet til skolehagen og gjør seg klar til innhøsting. Ingen av dem har høstet fra egen hage før. Ikke engang læreren.

»Trondheim Skolehage

- Da vi startet opp dette her i vår, fikk jeg høre fra folk at vi ikke kunne regne med at det ble noe særlig til høst. Ikke første året, sier lærer Eirik Lyngvær.

Det første året Flatåsen skole høster fra den nye skolehagen sin er det nok til at alle skolens elever, som har deltatt i prosjektet, får høste trollpoteter, mandelpoteter og rødbeter. Det er de som har frest jord, plukket stein, luket og gjødslet.

Urbane matprodusenter

I vår, da elevene gikk i åttende, var de på et kurs på Voll gård. Agronomen delte kunnskaper og erfaringer om jord og gjødsel, såing og setting, harving og høsting.

- Etter det søkte vi kommunen om penger til urban dyrking, og vi ble tildelt 50 000 kroner. Agronomen hjalp oss å finne en plass og til å planlegge og å komme i gang.

Midt i skolegården, mellom mellomtrinnets skolebygg og ungdomsskoletrinnet, ligger den og bugner, Flatåsen skolehage. Det er hovedsakelig sjuende og niendeklassingene som har hatt ansvaret for den.

Suppe på skolekjøkkenet

- Men de fleste elevene har fått komme inn og delta i lusing og vanning. I dag er elevene fra basen vår (elever med ulike funksjonsnedsettelse, journ. anm.) med og deltar i innhøstingen også. Det er en flott arena for inkludering. Også er det slik at vi har tenkt «fra jord til bord», sier rektor Hilde Klungsoyr, som henger på gjerdet og knasker på en gulrot.

Dermed er det de trinnene som har «mat og helse» på timeplanen i år som har hatt dette prosjektet i størst grad i undervisningen. Snart blir det grønsakssuppe på skolekjøkkenet.

- Det blir koselig å spise dette, sier Eva Schulmann Sandvik (14), med et stort smil.

- Vi lager jo mat fra bunnen av, men dette blir enda mer fra bunnen, sier Malin Gaare Voigt (14).

Opp i dagen

De lærer å løsne jorda rundt potetplanten og dra den forsiktig opp. Og om gulrøttene som er toårige og dermed ikke har de frøene som de sådde i vår, før neste år - om de får stå.

- Se på den svære rødbeten her! Den er større enn neven min, sier Herman B. Sundet (14) og legger ikke skjul på at det er ganske mye gøyere å være ute i hagen, enn å sitte inne i naturfagstimen.

For det er i naturfagstimen de høster. Og lærer Eirik Lyngvær lover at de skal få et gjensyn med rødbetene også i naturfagstimen. Han skjærer igjennom en av knollene og gnir den intenst fargede saften utover håndbaken.

- Når dere skal lære om ph-verdi, syrer og baser skal dere få se hvordan vi kan bruke rødbeten som indikator, sier

Maja Andresen(14), Ingrid Gjermundsen Wallervand (14), Eva Schulmann Sandvik (14), Malin Gaare Voigt (14) og Mina- Emilie Daaland gleder seg til å spise disse gulrøttene i grønnsakssuppa. FOTO: SARA HØINES

Eirik Lyngvær har hatt hovedansvar for hagen. Her viser han elevene hvordan de skal løsne rødbetene uten å spidde dem. - Jeg har ikke anlagt hage før og ar lært masse!

Ryan Wanamaker er prosjektleder for kompetansesenteret for urban dyrking på Voll gård. Han hjalp skolen i gang og overvårer den første innhøstningen.

Herman B. Sundet (14) med den største rødbeten de tok opp på fredag.

læreren.

Og selv om rødbeten egentlig er ganske kul, er gulroten foreløpig favoritten.

- Så søt og frisk! Og så kult at det er vi som har sådd dem, sier elevene.

Få av dem har spist gulrot som minutter før sto i jorda.

Vokst i fred

Rotgrønnsakene har fått stå i jorda, uten forstyrrelser, gjennom hele sommeren. I løpet av to måneder skolefri har SFO fått vanne- og passeansvaret.

- Og i de 2 ukene SFO hadde ferie hadde vi en dugnad hvor seks-sju lærere møtte. Og det kom dobbelt så mange elever! Jeg er stolt over at vi har fått dette til, sier lærer Lyngvær.

- Og vi er så takknemlige for at det har blitt respektert og ivaretatt hele veien, uten hærverk eller annet tull som har fått forstyrre veksten, sier rektor Klungsøyr.

Hamsa fra basen fikk ta opp og smake. Her sammen med Silje Beate Espeseth.

Da grunneieren fikk høre hva som hadde foregått på tomta, ga han uttrykk for at han ikke visste om den ulovlige veibyggingen. Nå må han rydde opp på eiendommen. FOTO: ADRESSA.NO- TIPSER

»Indre Fosen

- Kan være ødelagt i flere tiår fremover

- Det er helt hårreisende at folk tar seg sånn til rette, sier tipseren.

Tidligere i september mottok Adresseavisen et tips om ulovlig veibygging og kjøring med ATV i utmark i Indre Fosen kommune. Tipseren omtalte dette som rasering med gravmaskin i utløpet av ei elv, og satte spørsmålsteget til om dette var lovlig.

- Det er en hytteeier som har tatt seg litt vel til rette, og drevet ulovlig veiutbygging. Veien er nå for dårlig til å kjøre på, sier tipseren til Adresseavisen, som ønsker å være anonym.

- Helt hårreisende

Han forteller at det også er en gytebekk i området som er blitt berørt av veibyggingen. Han frykter at hærverket kan gå utover fiskebestanden i elven.

- Det er helt hårreisende at folk tar seg sånn til rette. Myren og området kommer til å være ødelagt i flere tiår fremover, sier han.

- Ikke klar over det

Siri Vannebo, arealsjef i Indre Fosen kommune, forteller at de er klare over situasjonen.

- Det stemmer at kommunen

har fått en henvendelse om motorferdsel/barkmarskjøring i utmark. Indre Fosen kommune har ikke gitt tillatelse til barkmarskjøring i området, og kommunen har generelt en streng holdning til kjøring i utmark, sier Vannebo.

Hun forteller at grunneier ikke ga uttrykk for at han var klar over ATV-kjøringen på tomta. Hun sier også at det ikke er et stort problem i kommunen, men at de synes det er ugreit at noen velger å behandle naturen på den måten.

Fått beskjed om å rydde opp

Saken vil følges direkte opp med grunneier, som har fått beskjed om å utbedre området.

- Vi har en god dialog med grunneier. De har fått beskjed om å rydde opp kjørespor, samt følge med på hva som skjer på eiendommene deres, sier hun.

Kommunen avventer derfor handling til de har hatt ny kontakt med grunneier. Hva som skjer dersom grunneier ikke fått fikset opp problemet, tas stilling til av kommunen dersom det blir en aktuell problemstilling.

KAROLINE ULVNES 466 64 912
julie.karoline.ulvnes@adresseavisen.no

ATV-kjøringen hadde tatt seg godt til rette ifølge tipseren, og kjørt opp veier i store deler av området. FOTO: ADRESSA.NO-TIPSER